

Η Λαμπρινή Παπαχριστοδούλου προσπαθεί να διασώσει την αρβανίτικη διάλεκτο

5–6 minutes

Μέσω του ντοκιμαντέρ «Αρβανίτικα στις Λίμνες», η Λαμπρινή Παπαχριστοδούλου προσπαθεί να αναδείξει την αρβανίτικη διάλεκτο που τείνει να εξαφανιστεί

Στο ορεινότερο σημείο της Αργολίδας, στα σύνορα με την Κορινθία, βρίσκεται το ονομαστό αρβανιτοχώρι Λίμνες. Ένα μικρό χωριό με μόλις 500 περίπου κατοίκους, αλλά με μεγάλη ιστορία, στο οποίο μέχρι σήμερα τα αρβανίτικα μιλούνται κανονικά στα σπίτια, παρ' όλο που η διάλεκτος τείνει να χαθεί. Άλλωστε πρόκειται για μια προφορική, χωρίς γραπτό αλφάβητο, γλώσσα που δεν χρησιμοποιείται από τη νέα γενιά. Αναγνωρίζοντας την ανάγκη διατήρησης της προφορικής παράδοσης των αρβανίτικων, η [Λαμπρινή Παπαχριστοδούλου](#), μαθήτρια της Γ' τάξης Λυκείου, αποφάσισε να δημιουργήσει ένα ντοκιμαντέρ που εξερευνά την προέλευση και την εξέλιξη των αρβανίτικων στις Λίμνες. Όπως εξηγεί και η ίδια στην ATHENS VOICE, καταγράφοντας τις προσωπικές αφηγήσεις των τελευταίων ανθρώπων που αναγνωρίζουν τα αρβανίτικα ως μητρική τους γλώσσα, στοχεύει να αποτυπώσει την ουσία και τη σημασία τους στην ελληνική ιστορία.

«Η αρχική ιδέα φαινόταν εύκολο να υλοποιηθεί. Υπέθετα πως ανά πασά στιγμή θα μπορούσα να πάρω τις πληροφορίες που ήθελα, ίσως επειδή υπάρχουν γύρω μου άνθρωποι που μιλούν αρβανίτικα, όπως ο παππούς και η γιαγιά μου, καθώς και άλλοι μεγαλύτερης ηλικίας κάτοικοι. Ωστόσο, κατά τη διάρκεια της έρευνας συνάντησα αρκετές δυσκολίες. Όλοι ήταν πρόθυμοι να με βοηθήσουν, αλλά έπρεπε να τους συναντήσω ταυτόχρονα ώστε να καταγράψω τις συζητήσεις τους στα αρβανίτικα και κατόπιν να μου αφηγηθούν τις εμπειρίες και τα βιώματά τους.

»Γνώρισα κάτοικο του χωριού στην ηλικία περίπου 90 ετών ο οποίος μου αφηγήθηκε ιστορίες από τα παιδικά του χρόνια, όταν η γλώσσα που χρησιμοποιούσαν ήταν η αρβανίτικη. Επισκέφτηκα και άλλους ανθρώπους αυτής της γενιάς που ενώ είχαν όλη την καλή διάθεση να βοηθήσουν να καταγραφεί η ιστορία τους, λίγους μήνες μετά αδυνατούσαν να θυμηθούν την αρχική μας συνάντηση. Τότε αντιλήφθηκα ότι ο χρόνος τρέχει και για εμάς και για τις πολύτιμες μαρτυρίες αυτών των ανθρώπων» εξηγεί η Λαμπρινή.

Για να πραγματοποιηθεί το ντοκιμαντέρ της, ουσιαστικά προσέγγισε τους κατοίκους πόρτα πόρτα, με τη βοήθεια του ιερέα και του δασκάλου του χωριού, ενώ οι γονείς και η αδερφή της εκτελούσαν χρέη εικονολήπτη κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων. Το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγει είναι ότι η λεγόμενη generation X θεωρεί ταμπού τα αρβανίτικα. «Οι νέοι που κατοικούν στις Λίμνες, σε διπλανές πόλεις ή που έχουν καταγωγή από το χωριό, θαρραλέα δηλώνουν ότι θα ενδιαφέρονταν πολύ να μάθουν αρβανίτικα. Τροχοπέδη σε αυτό το ενδιαφέρον είναι οι γονείς τους. Η

λεγόμενη *generation X* κουβαλά ντροπή και έχει εσωτερικεύσει μια αρνητική στάση απέναντι στην αξία της γλώσσας. Σήμερα, τα λίγα παιδιά που τυχαίνει και οι δύο τους γονείς να είναι γνώστες της γλώσσας θα σας πουν ότι η μόνη φορά που ακούν τους γονείς τους να μιλούν στα αρβανίτικα είναι όταν δεν θέλουν τα παιδιά τους να καταλάβουν το περιεχόμενο των συζητήσεών τους.

»Δεν θεωρώ τα αρβανίτικα ιδιαίτερα δύσκολα. Έχουν λατινικές ρίζες και πολλές τους λέξεις είναι δάνεια των ελληνικών. Το πρόβλημα είναι στην έλλειψη πόρων για την εκμάθησή τους. Βιβλία γραμμένα ή μεταφρασμένα στα αρβανίτικα δεν υπάρχουν, αφού η γλώσσα είναι προφορική. Εξαίρεση αποτελούν ορισμένες καταγραφές παραδοσιακών αρβανίτικων τραγουδιών που δεν θα βοηθήσουν πολύ κάποιον να μάθει να μιλάει. Επιπλέον, ενώ τα τραγούδια υπάρχουν σε CD και είναι ανεβασμένα σε ηλεκτρονικές πλατφόρμες, συνήθως οι ερμηνευτές είναι άτομα που δεν μιλούν τη διάλεκτο, επομένως η προφορά τους είναι λάθος.

Ο καλύτερος τρόπος για να μάθει ένας νέος αρβανίτικα είναι μέσα από αρβανίτικους διαλόγους, δηλαδή να ακούει τη γλώσσα γύρω του και να προσπαθεί να τη μιμηθεί.

»Δυστυχώς το κοινωνικό στίγμα που έφεραν για χρόνια, απότρεψε τη γενιά της μεταπολεμικής Ελλάδας να μεταλαμπαδεύσει τις γνώσεις της στα παιδιά της. Όμως, δεδομένου των προσπαθειών αναβίωσης διαφόρων γλωσσών στον κόσμο, η καταγραφή τους είναι απαραίτητη. Εγώ, με τις ελάχιστους πόρους που διαθέτω ως μαθήτρια της Γ' Λυκείου προσπάθησα να "ανάψω μια φλόγα", να τραβήξω το ενδιαφέρον του κόσμου και να προσκαλέσω άλλους στη διάσωση της γλωσσικής μας κληρονομιάς. Μόνο μέσω της καταγραφής δίνουμε στις επόμενες γενιές τη δυνατότητα να μάθουν αρβανίτικα».

Στα μελλοντικά πλάνα της Λαμπρινής είναι οι σπουδές στην Ανθρωπολογία και πιο συγκεκριμένα στο κομμάτι που αφορά την ποικιλομορφία των γλωσσών και τους διάφορους πολιτισμούς, αλλά και η περεταίρω ανάδειξη του αρβανίτικου λεξιλογίου με τη βοήθεια του χωριού των Λιμνών. Περισσότερα για το πρότζεκτ της στη σελίδα που έχει δημιουργήσει «Αρβανίτικα στις Λίμνες».